

HMCS Haida
Narodowe Miejsce
Historyczne

**Wielki okręt,
jeszcze
większa
przygoda**

Parks
Canada

Parcs
Canada

Canada

Poznaj HMCS Haida

Kanadyjski Okręt Jej Królewskiej Mości Haida, ostatni z 27 niszczycieli klasy Tribal na świecie, został oddany do służby przez Królewską Kanadyjską Marynarkę Wojenną w 1943 roku na II wojnę światową. Kariera okrętu trwała dwadzieścia lat i obejmowała II wojnę światową, zimną wojnę i wojnę koreańską.

Od 1943 do 1945 roku, w czasie drugiej wojny światowej, HMCS Haida zatopił lub uszkodził więcej tonażu wroga niż jakikolwiek inny kanadyjski okręt do dnia dzisiejszego. Okręt otrzymał odznaczenia za służbę w Arktyce, na Kanale La Manche, podczas inwazji na Normandię i w Zatoce Baskijskiej.

Od 1952 do 1954 roku HMCS Haida patrolował wody koreańskie podczas wojny koreańskiej i po niej. Nagrodzony piątym odznaczeniem bitewnym HMCS Haida dołączył do elitarnego klubu okrętów ONZ „Trainbusters Club”. Aby zostać członkiem, okręt musiał zestrzelić lokomotywę i zawartość przewożoną przez

pociąg wroga; HMCS Haida zniszczył 2,5 pociągów. Po wojnie koreańskiej okręt dołączył do floty RCN (Królewskiej Kanadyjskiej Marynarki Wojennej) do zwalczania okrętów podwodnych, gdzie pozostał już do emerytury.

Kiedy HMCS Haida został wycofany w 1963 roku, okręt został ocalony przed oddaniem na złom przez HAIDA Inc. - grupę zawodowców i emerytowanych oficerów marynarki wojennej - i wystawiony w Toronto. W 2003 roku okręt został nabyty przez Parks Canada i przeniesiony do swojego obecnego domu w Hamilton w Ontario.

Podczas twojej dzisiejszej wizyty

Załoga HMCS Haida wiele oddała, służąc na pokładzie. Członkowie załogi poświęcili wygodne życie w domu, nie widzieli swoich przyjaciół ani rodzin przez długi czas i ryzykowali własnym życiem podczas walk. Co skłoniłoby ciebie do podobnego poświęcenia? Możesz podzielić się swoimi przemyśleniami z naszymi pracownikami i wolontariuszami.

Witamy na HMCS Haida

(Kanadyjski Okręt Jej Królewskiej Mości)

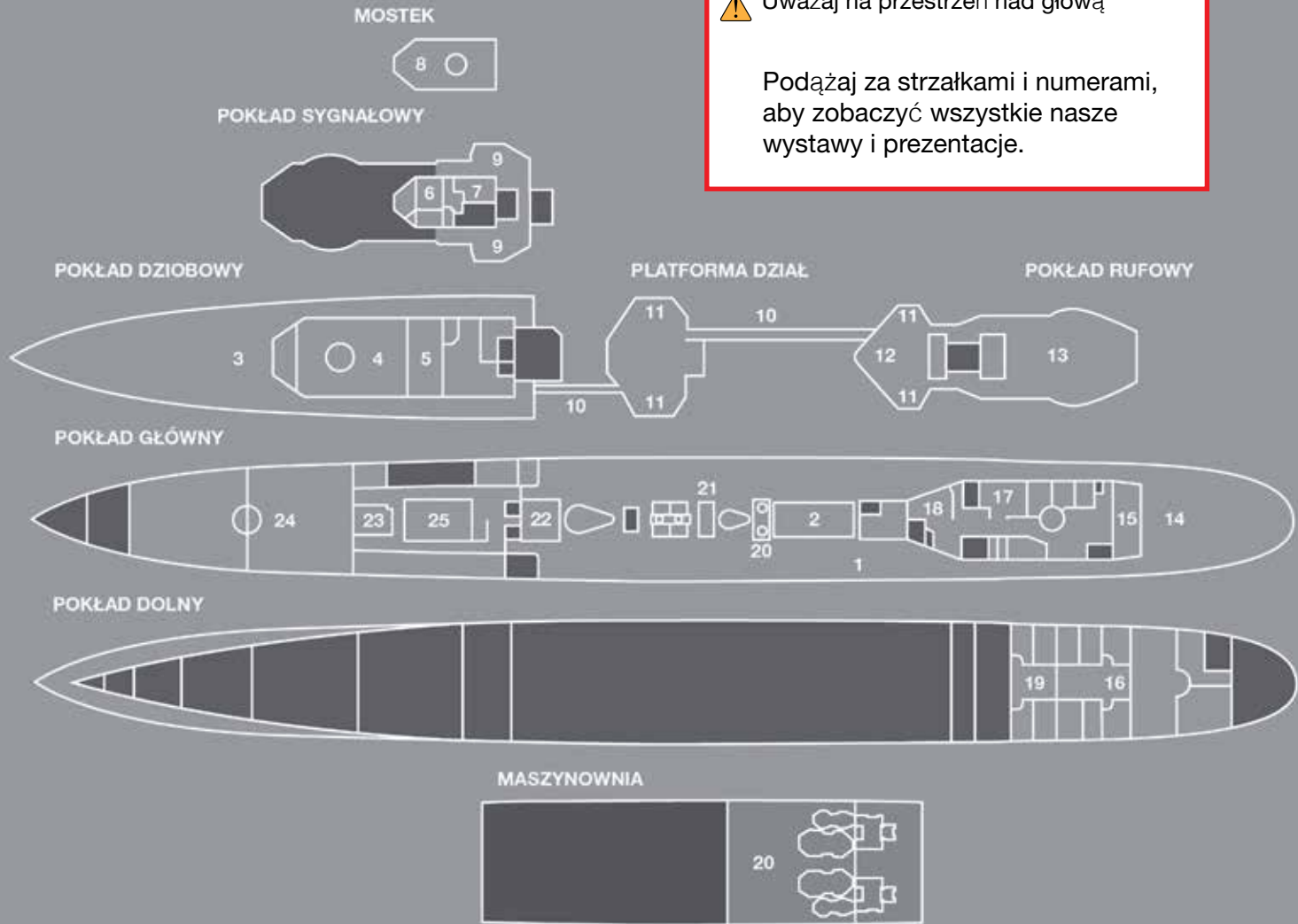

*Załoga podczas pierwszego
podniesienia bandery, 1943.*

NAJWAŻNIEJSZE JEST BEZPIECZEŃSTWO

- ⚠ Zawsze wchodź i schodź twarzą skierowaną do drabinek
- ⚠ Chodź ostrożnie, ponieważ na drodze jest wiele przeszkód
- ⚠ Pokłady są śliskie, gdy są mokre
- ⚠ Uważaj na przestrzeń nad głową

Podążaj za strzałkami i numerami, aby zobaczyć wszystkie nasze wystawy i prezentacje.

Samodzielne zwiedzanie

- 1 TRAP**
Tutaj się zamelduj i zostaw swoją kartę.
- 2 WYRZUTNIE TORPEDOWE**
Jedynе uzbrojenie, które przetrwało od 1943 roku - cztery wyrzutnie torpedowe obracają się i strzelają w kierunku burty.
- 3 PODWÓJNE DZIAŁA 4"**
Te działa przeciwlotnicze miały zasięg nawet do 15 km (odległość stąd do lotniska w Hamilton).
- 4 MESA PODOFICERÓW**
Tutaj mieszkało około 20 Podoficerów, którzy nadzorowali załogi specjalistów. Teraz mieści się tu wystawa przedstawiająca karierę okrętu.
- 5 KABINY DOWÓDCÓW**
Pomieszczenia dla starszych specjalistów.
- 6 POKÓJ OPERACYJNY**
Centrum informacyjne okrętu, które mieściło sonar i radar, nawigację oraz sterownię. Poproś pracowników o możliwość wejścia.
- 7 KABINA MORSKA KAPITANA**
Tutaj Kapitan jadł i spał, gdy okręt był na morzu.
- 8 MOSTEK**
Centrum dowodzenia okrętu — stąd wychodziły rozkazy dotyczące odpalania broni, nawigacji i komunikacji.
- 9 POKŁAD FLAG SYGNAŁOWYCH**
Flagi alfabetyczne i numeryczne były wciągane, aby przekazywać wiadomości innym okrętom lub na brzeg.
- 10 POMOSTY**
Dodane w październiku 1944 roku, aby poruszanie się po okręcie było bezpieczniejsze.
- 11 40 MM ARMATY PRZECIWLOTNICZE Z MOCOWANIEM BOFFIN**
Te działa przeciwlotnicze z 1949 roku mogły być używane do ostrzeliwania celów w wodzie pod niskim kątem.
- 12 AWARYJNE STANOWISKO STEROWNICZE**
Jeden z sześciu możliwych sposobów sterowania okrętem, używany gdy sterownia nie działała.
- 13 UNIWERSALNE DZIAŁO 3"50**
To sterowane radarem automatyczne działo zainstalowane po 1949 roku mogło odpalić do 80 serii na minutę.
- 14 MOŹDZIERZ SQUID PRZECIW OKRĘTOM PODWODNYM**
Broń przeciw okrętom podwodnym zamontowana po roku 1949. Wcześniej okręt używał bomb głębinowych.
- 15 POMIESZCZENIE OBSŁUGI MOŹDZIERZY SQUID**
Szyb windy na środku pomieszczenia podnosił pociski moździerzowe z magazynu dwa pokłady niżej.
- 16 MESA OFICERSKA**
Porównaj te luksusowe warunki mieszkalne dla oficerów z warunkami dla marynarzy niższego szczebla.
- 17 KABINA DZIENNA KAPITANA**
Pomieszczenia mieszkalne Kapitana, z prywatną łazienką i biurem.
- 18 SZPITAL OKRĘTOWY**
Szpital okrętowy lub izba chorych, nadzorowane przez pracownika medycznego statku.
- 19 BIURO I KABINA INŻYNIERA, KVA I RADIO 2**
Tutaj pracował i spał główny inżynier, mieścił się generator elektryczny i zapasowe pomieszczenie radiowe.
- 20 MASZYNOWNIA**
Dwa silniki napędzane turbiną parową mogły osiągnąć prędkość 36,5 węzłów lub 67 km/h.
- 21 BIURO OBRONY PRZECIWAWARYJNEJ**
Tutaj było wydawane zezwolenie na otwarcie włazów prowadzących do dolnych pokładów.
- 22 GŁÓWNA KUCHNIA**
Pracowało tu trzech lub czterech kucharzy, przygotowując posiłki dla ponad 200 mężczyzn.
- 23 STACJA NADAWCZA**
Tutaj były wprowadzane dane do przelicznika kierowania ogniem (Admiralty Fire Control Clock), aby ustawiać cel dział.
- 24 POKŁADY MESY**
Pomieszczenia mieszkalne dla załogi okrętu, gdzie 200 mężczyzn jadło, spało i odpoczywało.
- 25 RADIO 1**
Główne centrum komunikacji, gdzie wiadomości były rozszyfrowywane i wysyłane do odbiorcy.

Życie na pokładzie

Załoga HMCS Haida pochodziła z całej Kanady. Mężczyźni przyłączali się z różnych powodów: niektórzy mężczyźni, jak oficerowie, byli przydzielani do okrętu w ramach ich kariery zawodowej; wielu ochotników chciało służyć krajowi; inni zgłaszali się, ponieważ marynarka wojenna oferowała dobre możliwości. Załoga była młoda i chciała się wykazać. Podczas drugiej wojny światowej średni wiek marynarza wynosił 21 lat; najstarszy marynarz był po czterdziestce.

Życie na pokładzie cechowała izolacja i braterstwo. Okręt mógł przebywać na morzu dniami, tygodniami lub miesiącami. Marynarz mógł tygodniami czekać na list lub miesiącami czekać na możliwość odwiedzenia rodzinnego domu. Załoga wytworzyła silną więź, mieszkając i pracując razem dzień po dniu.

Dla członków załogi zawsze istniało ryzyko, że mogą nie wrócić do domu. Woda i pogoda rządziły życiem na pokładzie - kołysanie morza mogło wyrzucić marynarzy w powietrze, powodując obrażenia. Walka mogła rozpocząć się w każdej chwili i trwać wiele godzin. HMCS Haida stracił w sumie dwóch ludzi podczas swojej kariery na morzu, gdy podczas walki eksplodowało działo.

Marynarze, zapasy i sprzęt wypełniały cały okręt HMCS Haida. Załoga liczyła od 225 do 245 mężczyzn: kapitan i 14 innych oficerów, marynarze, palacze, mechanicy, operatorzy radiowi, sygnaliści, kodyjący, kucharze, stewardzi i inni specjaliści. Okręt pracował 24 godziny na dobę – marynarze musieli dokładać do kotłów, odbierać komunikację, polerować mosiądz, gotować posiłki, ćwiczyć musztrę i wykonywać niezliczone inne zadania, aby utrzymywać najwyższą formę okrętu i załogi.

Jeśli podobało ci się dzisiejsze doświadczenie,
oto kilka innych pobliskich atrakcji Parks Canada.

Fort George

**Przejdź przez fascynujące
drzwi do przeszłości Kanady!**

Niagara-on-the-lake, ON

parkscanada.gc.ca/fortgeorge

Woodside

Poznaj epokę wiktoriańską!

Kitchener, ON

parkscanada.gc.ca/woodside

Point Pelee

**Odkryj położony najdalej na
południe rezerwat Kanady!**

Leamington, ON

parkscanada.gc.ca/pelee

Fort Malden

**Przyjdź i zobacz, dlaczego
historia jest ciekawa!**

Amherstburg, ON

parkscanada.gc.ca/malden

parkscanada.gc.ca/haida

facebook.com/HaidaNHS

Également disponible en français.

© Her Majesty the Queen in Right of Canada, represented
by the Chief Executive Officer of Parks Canada, 2020.